

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การอนุญาตให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยพัฒนาระบบผลิตไฟฟ้า
พลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำในพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทาน
ครอบครองทำประโยชน์

กรมชลประทานได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๗/๑๑๑๑๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยกรมชลประทานมีคำสั่ง ที่ ข ๓๙๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาแนวทางการพัฒนาเซลล์แสงอาทิตย์ทุ่นลอยในพื้นที่อ่างเก็บน้ำของกรมชลประทานร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ต่อมาคณะทำงานดังกล่าวได้ประชุมเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และมีมติให้กรมชลประทานหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมชลประทานจึงขอหารือ ดังนี้

๑. การอนุญาตให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานครอบครองทำประโยชน์เพื่อการพัฒนากระแสน้ำผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ สามารถดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. หากผลการพิจารณาตาม ๑. สามารถดำเนินการได้ กรมชลประทานจะต้องถือปฏิบัติตามแนวคำวินิจฉัยตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๐/๒๕๖๑ เรื่อง การอนุญาตให้เอกชนใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานครอบครองทำประโยชน์เพื่อการพัฒนากระแสน้ำผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ ได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมชลประทาน โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมชลประทาน) และผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ขณะนี้กรมชลประทานและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างการศึกษากำหนดแนวทางในการจัดทำบันทึกข้อตกลงในการร่วมมือพัฒนาระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบทุ่นลอยในพื้นที่อ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานครอบครองทำประโยชน์ โดยระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบทุ่นลอย ประกอบด้วย ๑) แผงเซลล์รับพลังงานแสงอาทิตย์ ๒) ทุ่นลอย และ ๓) ตัวยึดโยง โดยวิธีการจะมีลักษณะใดนั้น ขึ้นอยู่กับการออกแบบด้านวิศวกรรมและการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบทุ่นลอย ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีกรอบแบบหรือกระทำการใด ๆ ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำ รวมทั้งยังไม่มีกรอบแบบหรือกระทำการใด ๆ ที่จะดำเนินการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมชลประทาน ประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การอนุญาตให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานครอบครองทำประโยชน์เพื่อการพัฒนากระบวนผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ สามารถดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรี ได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า โดยที่กรมชลประทานหรือการใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทาน ครอบครองทำประโยชน์เพื่อการพัฒนากระบวนผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ และประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ประเด็นปัญหา ตามข้อหาหรือนี้จะไม่มีการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำ แต่เป็นการใช้พื้นที่อ่างเก็บน้ำ ดังนั้น กรมชลประทาน จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแบบวิศวกรรมและการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ แบบทุ่นลอย เป็นรายกรณี โดยการให้ใช้พื้นที่ในอ่างเก็บน้ำจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการชลประทาน นอกจากนี้ ในขณะนี้อยู่ยังไม่มีมติเห็นว่าการพัฒนากระบวนผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ ตามข้อหาหรือจะดำเนินการในบริเวณพื้นที่ใด กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่าหน่วยงานใดเป็นผู้ดูแล พื้นที่อ่างเก็บน้ำนั้น ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะต้องขออนุญาตใช้พื้นที่จากหน่วยงาน ดังกล่าวด้วย

ประเด็นที่สอง หากผลการพิจารณาตามประเด็นที่หนึ่งสามารถดำเนินการได้ กรมชลประทานจะต้องถือปฏิบัติตามแนวคำวินิจฉัยตามเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๐/๒๕๖๑ เรื่อง การอนุญาตให้เอกชนใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานครอบครองทำประโยชน์ เพื่อการพัฒนากระบวนผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ ได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า เมื่อข้อหาหรือของกรมชลประทานครั้งนี้เป็นประเด็นเกี่ยวกับการใช้พื้นที่อ่างเก็บน้ำ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้เคยให้ความเห็นไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๓๐/๒๕๖๑^๑ กรณีจึงไม่จำเป็นต้องให้ความเห็นในประเด็นนี้อีก

(นางสาวจรรุวรรณ เฮงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๒

^๑บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การอนุญาตให้เอกชนใช้พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำ ที่กรมชลประทานครอบครองทำประโยชน์เพื่อการพัฒนากระบวนผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบลอยน้ำ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/๖๕๑ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี